

Handläggare
Rosalie Wikström
Telefon: 08-50808516

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter,

Svar på remiss

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Remiss av *Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter* från Socialförvaltningen, avdelningen för strategi och utveckling.

De reviderade riktlinjerna innehåller anvisningar för utredning, bedömning och beslut om bistånd enligt SoL till insatserna försöks-, tränings- samt Bostad Först-lägenheter. Riktlinjerna innehåller också anvisningar för hur socialtjänsten ska agera som hyresvärd i arbetet med bostadssociala hyreskontrakt. Dispositionen har ändrats, texterna har uppdaterats och dokumentet har gjorts mer användarvänligt för att främja likställighet och rättssäkerhet när det gäller handläggning av dessa insatser.

Förvaltningen ställer sig positiv till de förändringar och förtydliganden som gjorts och välkomnar socialförvaltningens ambition att genom de reviderade riktlinjerna säkerställa rättssäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till insatserna försöks- och tränings-lägenheter och Bostad Först-lägenheter. Förvaltningen föreslår dock ett tillägg gällande målgruppen för dessa insatser och anser att försök- och träningslägenheter kan vara ett möjligt alternativ för personer med kognitiv funktionsnedsättning att komma vidare i boendekedjan.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Remiss av *Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-*

lägenheter från Socialförvaltningen, avdelningen för strategi och utveckling, till Kungsholmens stadsdelsnämnd. Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande över remissen senast den 29 april 2025.

Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Hägersten-Älvsjö, Skarpnäck, Skärholmen, Södermalm, Järva, Norra innerstadens samt Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, Familjebostäder AB, SHIS Bostäder, Stockholmshem AB och Svenska Bostäder AB.

Ärendet

Stockholms stads nuvarande riktlinjer för handläggning av försöks- och träningslägenheter antogs av kommunfullmäktige 2011 och uppdaterades 2014. Syftet med riktlinjerna är rättssäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till insatserna försöks- och träningslägenheter och Bostad Först-lägenheter. Riktlinjerna ska ge handläggare och chefer stöd och vägledning i arbetet.

Förändringar mot nuvarande riktlinjer

De reviderade riktlinjerna innehåller anvisningar för utredning, bedömning och beslut om bistånd enligt SoL till insatserna försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter. Riktlinjerna innehåller också anvisningar för hur socialtjänsten ska agera som hyresvärd i arbetet med bostadssociala hyreskontrakt. I förslag till reviderade riktlinjerna har ambitionen varit att tydliggöra de två olika processer som bistånd till bostadssocialt kontrakt innebär, det vill säga biståndsbeslut och hyresförhållande. Dispositionen har ändrats, texterna har uppdaterats och dokumentet har gjorts mer användarvänligt. Förändringarna i de reviderade riktlinjerna är genomgående omfattande och förvaltningen vill särskilt lyfta förslag på förändringar som på avgörande sätt skiljer sig från skrivningar i gällande riktlinjer.

Målgruppsförtydligande

Förtydligande av målgruppen har gjorts och i de reviderade riktlinjerna beskrivs bland annat att insatserna som syftar till permanent och tillfällig bostadsanskaffning är avsedda för personer med långvariga svårigheter till följd av skadligt bruk och beroende och/eller psykisk ohälsa. Skrivningen om *allvarliga sociala problem* som finns i de nuvarande riktlinjerna föreslås att tas bort. Vidare kan utläsas i de reviderade riktlinjerna att för att en person ska få biståndet krävs att personen behöver insatsen för att uppnå en skälig levnadsnivå utifrån att den enskilde inte har förutsättningar

att klara ett eget boende utan omfattande stöd från socialtjänsten och eventuella andra vårdgivare.

Vidare gällande målgruppen har det i de reviderade riktlinjerna tydliggjorts att bistånd i form av träningslägenhet föreslås i vissa fall kunna beviljas som del i stöd- och vårdkedja för våldsutsatta personer samt personer efter utskrivning från långvarig institutions- eller kriminalvård. Det tydliggörs även en avgränsning kring målgrupp och förtydligas vilka som inte anses vara föremål för dessa insatser. Där beskrivs personer som är aktuella inom avhopparverksamhet eller särskilda insatsgrupper på grund av gängrelaterad kriminalitet och som kan vara föremål för hotbild.

Socialtjänsten som hyresvärd

I de reviderade riktlinjerna har ett arbete gjorts för att förtydliga vad ett bostadssocialt kontrakt innebär gällande biståndsbeslutet och hyresförhållandet. Det är av avgörande betydelse för en korrekt handläggning att de respektive processerna hålls isär. Mot bakgrund av det är de reviderade riktlinjerna disponerade på sådant sätt att den första delen rör biståndsbeslutet medan den andra delen rör hyresförhållandet.

Förtydligande skrivningar har framförallt lagts till gällande hyresavtalet och det har bland annat tydliggjorts vad för typ av villkor som inte är möjligt att avtala om enligt hyreslagen. Som exempel kan hyresvärden inte avtala med hyresgästen om att denne inte får använda alkohol eller droger i lägenheten eller ha inneboenden. I samband med detta beskrivs även under vilka förutsättningar socialtjänsten som hyresvärd kan agera, exempelvis om hyresgästen utsätter andra i omgivningen för störningar eller använder lägenheten för brottslig verksamhet.

Uppmärksammade behov i samband med revideringen

Under socialförvaltningens arbete med framtagande av förslag till reviderade riktlinjer blev det tydligt att det finns behov av stöd kring samverkan som riktlinjer för handläggning av insatserna inte kan tillgodose. Mot bakgrund av detta föreslår socialförvaltningen att socialnämnden uppdrar åt socialförvaltningen att initiera dialog med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna kring förutsättningar för framtagande av en stadsövergripande rutin för praktisk hantering av försöks- och träningslägenheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen och har behandlats i pensionärsrådet. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att ta del av yttrandet, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I arbetet med framtagandet av de reviderade riktlinjerna ingick Kungsholmens stadsdelsförvaltning i en arbetsgrupp bestående av representanter för samordnande funktioner. Förvaltningen ställer sig positiv till de förändringar och förtydliganden som gjorts och välkomnar socialförvaltningens ambition att genom de reviderade riktlinjerna säkerställa rättssäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till insatserna.

Förvaltningen vill särskilt lyfta att förtydligandet av målgruppen är behövligt och välkommet. Skrivningen om *allvarliga sociala problem* föreslås i de reviderade riktlinjerna utgå vilket anses positivt då skrivningen är vag och ger utrymme för egna tolkningar.

Gällande målgruppen ser även förvaltningen behov av att personer med kognitiv funktionsnedsättning som inte längre har behov av omfattande stöd i form av gruppboende eller serviceboende kan omfattas av dessa insatser. Försök- och träningslägenheter kan vara ett möjligt alternativ för personer med kognitiv funktionsnedsättning att komma vidare i boendekedjan.

I de reviderade riktlinjerna saknar förvaltningen en beskrivning av hur handläggare och chefer kan tänka gällande omvandling av befintligt beslut/bostad i form av träningslägenhet. Målsättningen för personer i träningslägenhet är att flytta vidare till mer permanent boende och kring det skulle det behöva tydliggöras om det finns möjlighet att omvandla den befintliga bostaden till hyreskontrakt för försökslägenhet. För den aktuella målgruppen kan en flytt vara en stor omställning varpå en omvandling av befintlig bostad i vissa fall skulle vara att föredra. Denna fråga och behov av förtydligande kan vara något som innefattas inom det föreslagna arbetet mellan bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna gällande framtagandet av rutin för hantering av försöks- och träningslägenheter. Förvaltningen ser behov av att initiera denna dialog för att ytterligare främja likställighet i hantering av försöks- och träningslägenheter.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Lena Slotte
Tf avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först- lägenheter.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2025-04-04
Helena Lindström Slotte, Tf avdelningschef	2025-04-04